

Nr. 12.

A' FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bélsből, Péntéken Augustus 8-ik napján
1806-ik éltendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s .

Felséges Aszszonyunk kegyelmesen méltóztatott ,
Gallensteini Gall Báró Familia béli születésű Gróf
Attemsne aszszony ő Nagyságát, Stírria tartománya'
Kapitányának Gróf *Attems Ferencz* úrnak hitvesét,
Udvári vagy Palota béli Aszszonysággá (*Dame du*
Palais) nevezni.

Ez előtt valanti tizenegy éltendővel terjesz-
tett vala a' 'Értelmezés' mesterségének Profeszszora
Udvári Kép. *Zaune* *Ferencz* úr Felséges Örünk
eleibe egy plánomat az ... hogy mi némű al-
kotmány által állittathatna ő Cs. és Cs. Kir. Fel-
sége a' maga igea kedves bátyjának a' különben
is halhatatlan emlékezeti II-ik Josef Császárnak az

M

itt lévő *Josef* nevet viselő piatzon egy ilyen nagy Császárhoz méltó örök emlékezet oszlopot. Ez az igen felséges alkotmány, a' melynek munkába lett vétettetéséről néhány esztendőknél előtte a' Magy. Kurir is tudósította volt a' maga Olvasóit, már nem csak megkészült és felállított a' nevezett piatzon, hanem nem soká egészen fel is fog fedeztetni az annak szemlélését régen ohajtó közönség előtt. Egy tárgya fog e' lenni a' késő időkben is a' Bétsbejövő és a' ri'kaságok' vizgalásában gyönyörködő idegen utazóknak.

Ennek elegendő leírását közölte volt a' M. Kurir akkór, midőn munkába vétetett, melyre nézve mostanában csak röviden kívánna az akkor ir-takat megújítani. — Három nevezetes részei vannak ezen emlekeztető alkotmánynak.

Alsó része egy igen szépen kipalléroztatott Granit kövekből épített 18 lábnyom magosságú, 46 hosszóságú és 37 szélességű négy szegeletű állás, a' melynek 4 szegeletein 4 oszlopok emelkednek fel 16 medalliókkal vagy táblákkal, a' mellyek a' Császár' emlékeztetések tselekideteit tüntetik a' nézők szemibe. Az állásnak két oldalait két, kiálló munkával készült (basrelief), 10 lábnyom hosszúságú és 6 lábnyom magosságú táblák ékesítik; s a' Josef utazásait, a' szántásvetéshez bizonyított nagy száretetét, &c, mutatják. Hanem még, sem ezen táblák sem a' négy oszlopok nem készültek el egészen.

Középső része egy *Ló*, a' mely ezen állásnak közepére van helyheztetve.

Harmadik része József Császárnak ezen a' lovan ülő egész testigúrája Romai rövid ruhában, feje borostyán koszorúval körülvétetve,

Az emberi figura, a' ló, és a' Granit-állásnak oldalait ékesítő két táblák értzből öntettek, a' melyeknek öntésekben mutatta ki nevezetesen *Zauner* úr azt, hogy mennyire viheti ma egy nagy elméjű és tehetségű fő, álhatalos szorgalmatosság által a' ritka mesterségeknek ezen nemét. Ezen részeknek készítésében különkülön mindenikre másfél esztendő kívántatott; mert meg lehet jegyezni, hogy a' ló és ember figura, különkülön darabok. Az utolsó 1800-ban September 18-kén, az első 1803-kán Februarius 26 kán került ki az öntő műhelyből. A' lónak magossága, a' körmitől fogva a' füléig, 13 és fél lábnyom, hosszúsága 15 lábnyom 10 12ol. — A' Császár testi figurája a' lovan ülve 11 lábnyom. — Az állás' oldalából kiálló két tábla 120 mázsát, az ember-figura 256 mázsát, a' ló 374 mázsát nyomnak. Az értznek 42 óráig kellett oivadni, hogy elég folyóvá legyen.

Ez azonközben csak igen vékony magyarázatja ennek az igen nevezetes alkotmánynak. *Zauner* úr maga fog értől nem soká az ő Felsége kegyelmes engedelmével egy környülállásos és tökéletes leírást világ eleibe bocsátani, a' mely mellett ahhoz kívántató rézre mértett rajzolat is fog található.

Austriában az Augustus hónap még eddig esős és híves volt. A' Duna igen áradni kezdett.

A' *Dalmatziai* és *Ragúzai* környülállásokról semmi bizonyost nem tudunk. Minden onnan érkezett tudósításokban nagy tétovázást lehet szemlélni. Kétség kívül nem soká ezen lármás vidékekhez isbefolyása leszen az Orosz Biztos *Oubril* úr Párisi békesseges alkudozásainak, a' melyeket meg erős.

sítettés végett Pétersburgba vitt. — Itt következnek azonközben némely nevezetesebb jegyzések ezen bizontalan foglalatú levelekből is, addig míg vagy bizonyosabbakat vehetünk, vagy pedig míg a' dolgok folyamata más ábrázatba találván hirtelen öltözni, nem leszen reájok szökségünk (???)

Triestben még a' leg újabb tudósítások szerint is folyt az a' beszéd, hogy Ragúzától nem messze igen mérges és véres tsatázás történt volna, a' melynek a' lett volna a' kimenetele, hogy a' Montenegrinusok és Albániaiak Ó-Ragúzából kiverettettek és elszélesztődtek, 's a' melly után a' Frantziáknak Dalmatziából segítségek érkezvén, Castel-Nuovo-hoz elő nyomúltak és ezen erősséget elfoglalták. Név szerint Generális *Grouhit* emlegetik, hogy Generális Lauristonnak és Molitornak segítséget vívén, őket kiszabadította, hanem maga, ugyan ezen alkalmatossággal elesett volna.

Egy más ugyantsak ezen vidékekről érkezett tudósítás majd mindenkben megegygyez ezen környülállásokra nézve az előbbenivel, azon kívül, hogy e' Generális Molitor felől erőssíti, hogy segítségre ment volna Lauristonnak. Valóság az, hogy ezen utólsónak igen terhes állapotban kellett egy ideig lenni Ragúzában. — Akár *Grouchi* akár *Molitor* lett légyen azonközben, a' mellyik *Lauristont* kiszabadította (igy szoll a' tudósító), mind egy a' Frantziáknak, tsak a' légyen valóság, a' mit hirtelnek, hogy ezen történet után nem tsak a' támadók szélesztettek el, hanem az Oroszok is igen kevés számmal lévén, 3 mozsaraiknak és 4 ágyuiknak hátra hagyása után magokat hajókra vissza vonták.

Az Austriai sereg oda hagyta vólt ezen tudó-

sitásnak elindulásakor a' Rozariói kikötőhelyet , azért hogy fogyatkozást szenvedett inni való viz dolgában, és az *Abbatia-di-Madonna* nevű kis sziget mellett állapodott meg.

Triestből Jul. 26-kán. A' *Marmont* osztálya már egészen által takarodott Dalmatzia felé; 10 napokig tartott ittvaló által útazása, napjában 10 és 15 száz ember menvén által. Az Olasz Vice Király is utánna fog ezen seregnék útazni; a' testőr-zői, a' kik fejr forma ruhás igen szép fiatal emberek tegnap mentek itt által, &c. &c. — Ezt a' levelet azért nem folytatjuk tovább, hogy az előbbenickek szemtől szemben ellenkező dolgok fordulnak elő benne, e' félék t. i. hogy a' Montenegrinusok és Oroszok Dalmáziában már Spalatróig elő nyomultak, hogy Generális *Marmont* a' *Fiumei* kikötőhelyből a' partok mellett *Zara* felé evezvén, az Orosz hajók által meg támadtatott, és elfogattott volna, 's több effélék.

Olasz Ország.

Romából Junius 25-kén. Roma' környékeinek a' Frantzia fegyveres seregek által való elfoglalása naponként továbbtovább terjed. Ők, *Civita-Vechidőan* valamint a' katonai úgy a' polgári kormányozást is által vették. Roma körül van megszállva az úgy nevezett Lengyel Légióval egyetemben a' Hannoverai Legió is. Benn Romában nintsen ugyan Franczia őrző sereg, hanem szünet nélkül mennek itt által még által a' fegyveres tsoportok, etc.

Nápolyból Julius 15tkén. Különös szerentsétlenség történt itt *Nápoly* és *Portici* között tegnap éj-jel. Castel-a-Maréból jöttek 12 szekerek puskaporral terheltelve, a' mellyekek között 6 a' többit jó-

val megelőzte vala. Ezek közül egygyiken egy hordó megrepedvén, feles puskapor kifolyt belőle, a' mellyet a' következendő szekér eleibe fogatott lovak patkója által az úton levő kőből kiütött szikra fellobbantván, mind a' hat szekeret, az eleikbe fogatva lévő ökrökkel lovakkal és 9 szekeres legényekkel egygyetemben a' levegőbe felvetette. A' nagy tsattanás és rengés miatt a' közelébb lévő házak össze omlottak, és 22 embert temettek omlásuk alá. A' messze lévő házak is sok kárt vallottak. A' Király a' szerentséleneknek sorsokat megtudakoztatván, az ő hátra maradt háznépiknek pénzt osztogatott ki és ezután segedelmé felől is bizonyossá tétette őket.

Gaeta alól írják, hogy *Hessen-Philippsthal*nak megszébsülése után Anglus Generális *Smith* vette által a' fő vezérséget, a' ki alkudozást akart ugyan azonnal kezdeni, hanem az ostromlók nem találván az ő kivánságának pontjait elfogadtathatóknak lenni, ismét hozzá kezdettek a' várfalának döngetéséhez. Julius 13-kán már elég nagy lévén a' törés, az ólta minden nap várjak Nápolyban ezen kemény várnak rárohanás által lett megvetettése felől a' hirt.

Itt tehát reménségek szerént nem sokáig fognak a' Frantzia seregek bajlódni az ellenséggel: tsak hogy más felé ne kellene bajlódniok a' nyughatatlanokkal, a' kik még ma is iparkodnak élesztetni hol itt hol amott a' lármát. Julius 4 kén Kalabriában Amanteához 300 Oroszokból és Anglusokból álló tsoportotska, az esmértes *Fra Diabolo*, egy *Cartone* nevű Oberster, 's meg valami *Scipione la Marre* nevű tisztnek vezérlések alatt kiszárvan, és Cosenczához előnyomúlni iparkodván, mi-

dön Figline és Cellara nevű falukhoz érkeztek volna, a' lakosok itt magokat nagy készséggel hozzájok tsatolták: hanem ugyan, meg ádták az arrát, minthogy Generális *Verdier* nagy erővel elő nyomulván, a' kised fegyveres sereget tsak hamar megverte, 's az elfogattatottakat azonnal agyon lövöldöztette. Tsak kevesen futhattak-el az Anglus hajókon. Az után, a' nevezett faluknak fordulván, felprédáltatta és felégettette őket. —

A' nyughatatlanság és támadás azonközben a' helyet, hogy a' kemény példaadás által letsendesített voltna, még tovább terjedett. Bizonyos *Sarri József* nevű ember a' Tarsiai és Sz. Lorentzói lakosokat fellázzasztván, elő nyomult véllek Spezzanohoz, és azt kívánta, hogy ezek is fejer zászlót függeszsenek ki. Jul. 3-kán nagy gráditsra hágott volt a' lárma: hanem a' nemzeti katonaság tsakugyan erőt vett végezetre a' nyughatatlanokon. Az efféle történetek azonközben nem kevésé nyughatatlankodtatják a' fő város lakosait.

A' Státus hitelezőinek fizettethetések végett 10 milliót érő, olyan világi és Papi joságoknak eladat-tások eránt tett rendelést József Király, a' mellyek a' Koronától függenek. A' többet ígérőknek adat-tatnak el kótyavetye által.

Német Birodalom.

Coburgból Julius 27-kén. A' *Würtzburgi* tudósítások szerént azon 1500 emberekből álló *Franztia* csoport, a' melly ott rész szerént a' városba, rész szerént a' várba szállott vala bé, és a' mellynek az oda minden órán várattatott más hasonló számú sereggel egyetemben a' Szakszoniai *Hertzegségbe* nevezetesen pedig ide *Coburgba* volt czél-ozása, rendelést vett hogy meg álljon, és remén-

ség van, hogy 2 napok alatt Würtzburgot is oda fogja hagyni. Ezen örvendetes hírral a' Valasztó Fejedelem érkezett ide vissza a' Rhöni vidékekről, a' hova elútazott vala.

Valamint ez a' tudósítás, úgy egyéb levelek és környúlállások is mutatják, hogy a' Frantzia seregeknek hirtelen kezdődött ujj mozdulásaik előbb meg fognak szünni, hogy sem az a' plánum kinyilatkozna, a' mely szerint ujj munkáikat különben folytatni akarták volna. A' múlt posta nap-tól fogva ilyen újabb tudósításokat olvastunk az ő mozdulásaikról —

A' Würtzburgi Ujságban ezek jöttek ki Julius' 25-kén a' Frantzia seregeknek oda való beszál-lásokról: A' Frantziák Julius 21-kén a' Rothenbur-gi és Mergentheimi vidékekről a' Würtzburgi Vál. Fejedelmi vidékekre bényomúlván, a' Szakszoniai határoknak fogtak. Egy Batalion az Osztályos ve-zér Gazan vezérlése alatt 23-ikben jött-bé ide és a' pölgároknál hált-meg, 's jó reggel elment. Hel-lyébe Gen. Graindorges jött-bé 23-ikben, egy Rege-mentel tábori muzsika mellett, 's ő is a' lakosok-hoz szállította katonáit; 24-ikben külömbkülömb Regementek többire lovasok mentek itt által. Ezek Ansbach és egyéb Bavarus tartományok felé foly-tatatt. k útjokat, etc.

Manheimből Julius 24-kén. Tegnap előtt szá-mos ágyúzós sereg ment itt által, a' mely a' Fran-koniai Kerület felé folytatja útját.

Augsburgból Julius 27-kén. Marschal *Lesfevre*, kit néhány napoktól fogva vártak ide, tegnap este megerkezvén, ma reggel *Monachium* felé vette útját a' Hadi Minister H. tzege Berthier szállására. Onna 2 napok múlva ismét vissza jön ide, mint-

hogy az ő egész serege ezen város környékein gyülekezik egy előre öszsze. A' nagy tábor fő hadi szállásának is, a' mely eddig Ulmában volt, ide tétetik által némely része.

Monachiumból Augustus 1-ső napján. A' Frantzia seregeknek mozgásaik még meg nem szüntek. Julius 29-kétől fogva néhány ezer emberek útoztak Ulmán, Donauwörthön, és Dillingenen által erre felé, a' kik rész szerént a' Rénus rész szerént az Alszó Ménus mellől jöttek. Marschal *Lefevre* Julius 29-kén vissza utazott innen Augsburgba.

Frantzia Birodalom,

A' Párisi Udvari Újságban (így nevezhetjük egy időtől fogva a' Monitört), néhány olyan cikkelyek jöttek-ki, a' mellyek meglehetősen kinyilatkoztatják, mi lett légyen a' Frantzia seregek hirtelen való megindulásának, valamint szintén éppen ilyen hirtelen lett meg állapodásának is az oka.

„Rendelések tétettek vala (így szoll a' Julius 26 kán kijött Monitör) hogy a' Német Országon fekvő seregeknek Frantzia ország belső részein tartalató tartalékjaik a' nagy armadához útnak indittassanak, hogy a' Regementek telyes számra pótolttassanak: hanem, mihelyest az Orosz Birodalommal való békesség aláfrattatott, a' Császár azonnal rendelést küldött a' Hadi Ministeriumhoz, oly véggel, hogy a' seregeknek az ország' belső részeiről a' Német Birodalom felé való mozgásaik szakasztassanak félbe. —

Ugyan ezen Udvari Újság adta-ki, mint Frankfurti Julius 17-kén költ levelet, a' következő tudósítást: — „

„Mind azok a' csoportok ; a' mellyekből a' Marschal Lefevre vezérlése alatt lévő tartalék sereg állott, a' mellyek t. i. a' nagy armádiának különbözőkülömb Osztályaihoz tartoztak, rendelést vettek, hogy induljanak útnak Regementjeikhez. Maga Marschal Lefevre is elútazott Augsburg felé. Így tehát a' Darmstadti tartományokban semmi féle Frantzia sereg nem maradt, &c.

A' Birodalom' Zsurnálja nevű Párisi Ujság így ír az Orosz Birodalommal kötött békességről: — „

„*Oubril* úr a' békességes Alkunak aláírása után kevés órák múlva útnak indult Pétersburg felé. Mondják, hogy éjjel nappal fog utazni, és hogy tízenöt napoknál több nem telik Petersburgig való útjában. Ezen számlálás szerént egy hónap alatt vissza érkezhethet onnan a' békességes kötésnek meg erősítettése Párisba. Elindulása előtt szállást is keresett *Oubril* úr a' jöendő béli Orosz Követ' számára Párisban, és azt mondják, hogy a' *Mont-Blanc* nevű utzában a' leg szebb épületet nézte-kiszámára.

A' *Napoleon* születése napján, Augustus 15-kén tartandó innepi szolennitásokról ilyen előre való jelentést adott-ki a' Monitör: — „

„Az Augustus 15-két meg előző estve ágyuk' dörgése által adatik hir a' következő innepnapról, és minden theatromokra ingyen botsáttatnak-bé a' nézők; 16-ikben reggeli 6 órákor ismét kisütetnek az ágyuk; St. Cloudban reggeli 9 órákor *advartás*, az után *Mise*, és *Te Deum* éneklés, Párisban hasonlóképpen minden templomokban *Proceszszio* és *Te Deum* éneklés tartatnak. A' Thuil-

leria palotája estve megvilágosittatik és a' kertben muzsikálás, St. Clouban pedig társaságos gyűlés (Cercle) leszen ő Felsőgeknél. A' szökő kútak mindPárisban mind pedig St. Clouban még-eresztetnek.

Nagy Britannia.

A' Lord *Nelson* testamentomát annak idejében olvastuk vólt. Annak még egy Tóldalékját adták ki mostanában elébb az Anglus, az után a' Frantzia, 's az után a' Német és egyéb minden közönséges levelek. Foglalatja ennyiből áll: — „

„*Codicillus*, költ Oktober' 21-kén 1805-ben, midőn a' Frantzia és Spanyol egygyesült hajós seréget, előttem valami tíz mértföld távolságra látam állani. A' Gavallér *Hamilton William* özvegyének *Hamilton Emmának* a' Királyhoz és Hazához bizonyított szolgálatai az én tökéletes meggyöződésém szerént igen hasznosok és nagyok vóltak, a' nélkül, hogy azokért megjutalmaztatott volna. Ő vólt az, a' ki az 1796-ik esztendőben ki tanulta a' Spanyol Királynak a' maga ötséhez a' Nápolyi Királyhoz írott leveléből azt, hogy a' Spanyol Udvar hadat akar izenni Angliának; a' melynek előre való kitanulása szolgáltatott arra a' parantsolatra alkalmatosságot, a' mellyet Ministériumunk küldött Admiralis *Jervishez*, hogy mihelyest alkalmatosságot lát rá, a' Spanyol fegyveres házakat és hajós seregeket azonnal támadja-meg. Hogy a' parantsolat nem teljesítettett, annak Lady *Hamilton* nem vólt az oka. Továbbá másodsor, az én vezérlésem alatt lévő hajós sereg vissza nem mehetett volna másod versben Egyiptomhoz, ha

Lady Hamilton a' Királynétól meg nem nyerte volna, hogy a' Syracusai Kormányozóhoz parautsolat mennyen az eránt, hogy, ha, az Anglus hajós sereg Szicziának kikötőhelyeiben meg talál jelenni, annak minden féle kívántató elédelt szolgáltatasson. Mi Syrakusához kikötven, ott minden féle eleségbéli készületet találtunk, 's azzal Egyiptom felé vettük útunkat, hogy a' Frantzia hajós sereget semmivé tegyűk. Ha én ezen szolgáltatokat magam megjutalmaztathattam volna, nem folyamodnam érette hazámhoz: hanem, minthogy ezt az igen nemes tselekedeten fundáltatott adósságot le nem fizethetem, tehát *Emmát*, Lady Hamiltonot, hagyom (testálom) Királyomnak és Hazámnak, hogy szolgáltatassanak módot néki az ő fő rangjához illő tiszteességes életre. —

„Hasonlóképpen ajánlom hazám' jó akarátjába *Thomson - Nelson Horatziát*, az én fogadott léányomat. Azt kívánom, hogy ő a' *Nelson* nevezetee kívül semmi egyéb nevet ennekutánna ne viseljen. — „Ezek tsupán azok a' jótétemények, a' melyeket én abban a' szempillantatban kérek Királyomtól és Hazámtól, midön éppen szembe szállani készülök az ő ellenségekkel. Isten viselje gondjokat Királyomnak Hazámnak és mind azoknak, a' kik előttem betsések. — „Atyámfiáról nem tartom szükségesnek emlékezni, meg lévén gyözödve a' felől, hogy ezeknek semmi fogyatkozások nem lesznek. — „

„*Nelson és Bronte*

Ez a' toldalékja is a' *Nelson Testamentomá-*nak bé van forma szerént irattatva a' Státus Ak-tájának laistromos könyvibe. *Hamiltonnénak kü-*

lönös bethülője és barátja volt Nelson. Mikor azok a dolgok történtek, a' mellyekről ezen írásában emlékezik Nelson, mint Anglus követűgy volt Nápolyban Hamilton, a' ki Angliába való hazaútazások 6lta halálozott-meg. Elmaradott özvegye *Emma*, egynek tartatik a' mai időbéli leg elmésbb és minden aszszonyi tálentomokkal felruházott igazi szépek között.

Az *Amerikából* nevezetesen *Neu-Yorkból* Junius' 15-kén indult levelek szerint, a' vad *Dessalines* ismét irtóztató kegyetlenséget követtetett-el a' hatalma alatt lévő *St. Domingó* szigetén *Cap Francois* városában lakó Fejéreken, a' kik az ő uralkodásának kezdetében elkövettetett öldöklés alkalmatosságával életben maradtak volt. Mostanában egy lábíg mind megöldököltette őket, azt adván okúl, hogy megegygyeztek volna, hogy allattomban szökjenek-el a' szigetről.

A' *Miranda* expeditziója felől halgatás kezdett lenni. Szeretnék sokak, ha egészszen halgatásba menne, a' mely úgy eshetik meg leg bizonyosabban, ha az Európai közönséget békesség' munkája, a' mellyen a' leg nagyobb Hatalmasságok fáradozni láttatnak, füstbe nem megyen.

Londonból Jul. 16-kán. Sziczia szigetén olyan Hirdetés intéztetett a' Meszszinai fő hadi szállásról *Ferdinánd Király'* nevében az Anglus sereghez, hogy ő Felsőége Szicziának mind azokat a' napkeleti partjait, a' mellyek a' Nápolyi partokkal által ellenben fekszenek, az Anglus Generálmajor *Stuart* vezérlése alá bízta légyen; a' ki is már most erőss őrző seregekkel rakta-még *Syracusa*, *Melaz:*

zo, Augusta, és Meszszina városait, 'stöbbeket. Alatta vezérkedik Swéd születésű Generálmajor *Rosenheim*, a' kire különösen a' Ferdinánd Király regularis és földnépi Regementjei vannak bízattatva.

A' mi itthon Angliában fekvő Regementjeink között sokaknak rosszul van dolgok; veszedelmes ragadó hideg uralkodik benne. A' 14-ik számú Regement, a' melynek hajóra ülni és Szicilia felé elevezni kellett volna, el nem indulhat, minthogy fele része beteg fekszik. A' szemfájás is igen elhatalmazott katonáink között; semmi féle orvosi szer nem akar használni ellene; az 52-ik Regementnek 2 ik Batalionnyában már sok vak katonák találatnak. — Napnyugoti Indiai szigeteinken ellenben egészen megszűnt a' sárga hideg; elég számos őrző seregeink vannak ezen szigetekeken.

Londonból Julius 17-kén. Orvosaink egy nevezetes találmánynak megvizsgálásában foglalkozkodnak egy idő óta, a' melynek kimenetele ha az ő reménségeket meg nem találja tsalni, nevezetes lehet az Orvosi Historiában. Tavaly történt a' *Benegal* vize mellett Afrkában, hogy egy Szeretsen egy elefántra, hogy a' fogait elvehesse, megmérgezett nyilveszszejével rá lött. A' sebes vad azonban sietve a' víznek fogott, a' melynek partjához érkezvén a' porondot nagy igyekezettel nyalni kezdte, a' mely után a' helyett, hogy a' mint a' Szeretsen várta, a' mérges seb miatt elgyengült és elesett volna, onnan egész tsendességgel elballagott. A' Szeretsent figyelmetessé tóvén a' történetnek szemlélése, megvizsgálta a' parton azt a' helyet, a' hol

az elefánt a' porondot nyalta, és valami timsónak neméhez hasonlító tsípös sőt talált ott. Ez az, a' minek mesterséges bontogatásán és megvizsgálásán oly igen rajta vannak Orvosaink, és a' melyben egy méreg ellen való közönséges orvoságnak feltalálását remélik.

Minister *Foks* gyógyulni kezdett; már sétálni is kiment, a' melynek igen örvendenek azok, a' kik a' tengeri hadakozásnak megszűnését látni szeretnék.

Utolsó Jegyzések.

A' feljebb előhozott Párisi békeséges tudósításoknak ilyen rövid kezdőbeszédet bocsátott eleibe egy közönséges író: — Mi örökké így szoktunk szollani: *Az idő viselős: nem soká nevezetes történeteket fog szülni.* — Ha történik osztán, hogy idéltent szül, ekkór ezt szektuk gondolni; *Ezt is megértük, valyon mi fog már következni?* — A' jövődő hadakozásokkal vala viselős; köszönet, hogy idő előtt szült (megvetett). Most meg tsupa békeséges történetekkel kezdett lebetegülni, &c.

Würtzburgból Julius 29-kén. A' Frantzia seregek, a' mellyek ide beszallottak vala, már ismét mind eltakarodtak innét. Útjokat rész szerént *Thüringa* rész szerént *Ansbach* felé vették.

Maylandból Jul. 26-kán. A' Vice-Király e. h. 18-kán útra indult innen Dalmatzia felé. — A' Párisi Zsidó nemzeti gyűlésre az Olasz Királyi Birodalomból is követtek küldettettek.

Nem Oktoberben hanem September utolsó 15 napjaiban fognak Párisban a' Monitör hirdetése szerént tartatni Párisban a' győzedelmi nagy innaplé-
666. —

Tudományt tárgyázó Jelentés.

Erdélyben a' Nagy Enyedi Reform. Collegiumnak egyik érdemes tanítója, nevezetesen a' természeti Historiának rendes és közönséges oktatója; Títt. Benkő Ferentz úr maga Mineralogica, és más Ritkaságok gyűjteményét, mellyben az Asványok száma különösen 2252 darabokra, az egésznek pedig 3426 darabokra, megyen; kívánnya eladóvá tenni. A' kinek ezen szép és igen hasznos gyűjteménynek meg szerzésére szándéka volna, magát akár a' Magyar Kurir íróinál, akár a' fent tisztelt Profeszszor Úrnál jelentheti, és ha kinek a' meg vételre tellyes szándéka leendő, annak Catalogusát is meg kaphatya.

Tudósítás.

Tek. N. Csongrád Vármegyében helyhez tetett Mélt. Nagy Károlyi Gróf Károlyi Familia Csongrádi Uradalmabéli Sámsonyi Pusztáján lévő Selymes Juh nyájból 60 darab tavalyi, fajzatra alkalmas Selymes Kosok, jövő Sz. Mihály havának Septembernek 9-ik napján dél előtt a' Sámsonyi Juh Majorban Licitatio szerént a' többet ígérőknek elő fognak adattatni, melly a' Tisztelt Uradalmi Inspektoratus részéről az Érdemes Közönséggel a' végett közöltetik: hogy, ha kinek netulán maga Juh nyája Nemesítésére selymes kosokra szüksége volna, a' jövő Sz. Mihály havának 9-ikén Sámsonyban tartandó Licitatióra meg jelenvén, a' többet ígérés által célját érhesse.

P. D.